

Nota weerstandsvermogen & risicomanagement

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Beleidskader weerstandsvermogen en risicomanagement	4
2.1 Toelichting per beleidsregel	5
Ad 1 Risicomanagement	5
Ad 2 Opzet en werking risicomanagement	5
Ad 3 Opname en tijdigheid van aanmelding van risico's	5
Ad 4 Structurele weerstandscapaciteit	5
Ad 5 Incidentele weerstandscapaciteit	5
Ad 6 Weerstandsvermogen / weerstandsratio	5
Ad 7 Risicobenadering	6

1. Inleiding

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) loopt risico's bij de uitvoering van haar takenpakket in een dynamische samenleving. Voor een aantal risico's heeft de VRR maatregelen getroffen zoals het sluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen of andere beheersmaatregelen. Voor sommige risico's is dit niet altijd mogelijk. Wanneer deze laatste categorie risico's zich voordoet en financiële gevolgen heeft voor de VRR, is een financiële buffer nodig om te voorkomen dat deze tegenvallers leiden tot een bijstelling van het beleid en de daaraan verbonden activiteiten of bezuinigingen binnen de VRR. Deze financiële buffer wordt uitgedrukt in het weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de verhouding tussen:

- De beschikbare weerstandscapaciteit; de financiële middelen waarover de VRR beschikt om de financiële gevolgen van risico's te dekken.
- De benodigde weerstandscapaciteit; de financiële middelen die de VRR nodig heeft om de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen.

Met behulp van risicomanagement krijgt de VRR inzicht in de risico's die de VRR loopt bij de uitvoering van haar taken. De VRR neemt (afgewogen) risico's om haar organisatiedoelen te realiseren, daarmee is de VRR geen risicomijdende organisatie. Er is een goede balans tussen ongecontroleerd risico nemen en extreme voorzichtigheid.

Doel beleidsnota weerstandsvermogen en risicomanagement

In deze nota beschrijft het Algemeen Bestuur van de VRR de wijze waarop binnen de VRR wordt omgegaan met risicomanagement. De beschreven beleidsregels zijn bedoeld om risico's eenduidig en goed te beheersen binnen de VRR.

Vaststelling en werking van de nota

Deze nota is de uitwerking van artikel 7 lid 2 onder c van de financiële verordening Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond 2018 en is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 13-12-2017. Ten minste eenmaal in de vier jaar stelt het Algemeen Bestuur de beleidsnota weerstandsvermogen en risicomanagement vast. Met ingang van 1 januari 2018 wordt deze beleidsnota weerstandsvermogen & risicomanagement 2018 toegepast.

2. Beleidskader weerstandsvermogen en risicomanagement

Beleidsregels

De volgende beleidsregels zijn van toepassing voor het weerstandsvermogen en risicomanagement:

1. De VRR werkt met risicomanagement dat leidt tot een organisatie brede inventarisatie en identificatie van risico's.
2. De directie is verantwoordelijk voor een goede opzet en werking van risicomanagement binnen de VRR.
3. Risico's die een grote financiële impact kunnen hebben op de financiële positie van de VRR, dienen tijdig en volledig te worden aangemeld voor de paragraaf weerstandsvermogen.
4. De structurele weerstandscapaciteit binnen de VRR bestaat uit het begrotingssaldo en de post onvoorzien.
5. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve.
6. Het *weerstandsvermogen* of de *weerstandsratio* wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de financiële omvang van de in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen risico's (= benodigde weerstandscapaciteit). De VRR hanteert een weerstandsratio van ten minste 1.
7. Wanneer een risico zich daadwerkelijk voordoet binnen de VRR geldt de onderstaande volgorde van benadering:
 - a. de VRR kijkt eerst naar de mogelijkheden om tot een niet-financiële oplossing te komen (bijvoorbeeld bijstellen scope/ ambitie/ tijdspad) binnen het betreffende programma;
 - b. indien het gestelde onder a geen oplossing biedt, wordt gekeken naar financiële ruimte binnen de (programma)begroting;
 - c. bij een structureel risico wordt ook meerjarig binnen de begroting gekeken voor mogelijke financiële ruimte;
 - d. mocht het gestelde onder c niet mogelijk zijn, wordt een voorstel via het Algemeen Bestuur gedaan op de algemene reserve in het geval van risico's met incidentele effecten;
 - e. voor risico's met structurele effecten wordt tevens via het Algemeen Bestuur een voorstel gedaan voor structurele ruimte in de meerjarenbegroting binnen het desbetreffende begrotingsprogramma.

2.1 Toelichting per beleidsregel

Ad 1 Risicomanagement

Risicomanagement of risicobeheersing is een middel om op een gestructureerde manier risico's in kaart te brengen, te evalueren en zo goed mogelijk te beheersen. De kern van risicobeheersing binnen de VRR is een organisatie brede benadering van risico's waarmee voortdurend aandacht is voor risico's die de VRR loopt in het kader van de bedrijfsvoering. De procedure hiervoor wordt nog nader uitgewerkt.

Ad 2 Opzet en werking risicomanagement

De directie is verantwoordelijk voor een goede opzet en werking van risicomanagement binnen de VRR en de afdeling kwaliteit, control en audit coördineert de hiervoor benodigde activiteiten.

Ad 3 Opname en tijdigheid van aanmelding van risico's

Risico's met een gevolgschade groter dan € 0,25 mln. neemt de VRR op in de paragraaf risicomanagement van de begroting, halfjaar rapportage en jaarrekening. Het is mogelijk om een nog niet gekwantificeerd risico op te nemen in deze paragraaf. Dit risico moet wel van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie van de VRR. Bij nog niet gekwantificeerde risico's dient wel te worden aangegeven op welke termijn ze alsnog te kwantificeren zijn. Er zijn risico's waarvan aannemelijk kan worden gemaakt dat publicatie ten koste gaat van een VRR belang. De Directieraad, de Auditcommissie, het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur worden vertrouwelijk geïnformeerd over de financiële impact van deze risico's.

Alle risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie dienen tijdig en volledig te worden aangemeld voor de paragraaf weerstandsvermogen. Dit is een voorwaarde om over meerdere jaren zo betrouwbaar mogelijke uitspraken te doen over de financiële positie van de VRR. Om dit te borgen wordt dit verder uitgewerkt in een procedure.

Ad 4 Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit wordt ingezet voor het opvangen van risico's met structurele financiële consequenties, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken over meerdere jaren. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat dat structurele lasten dienen te worden gedekt door structurele baten (ter voorkoming van toekomstige 'gaten' in de begroting). Inzet van het begrotingssaldo en de post onvoorzien is altijd tijdelijk. Zo spoedig mogelijk zal structureel ruimte gevonden moeten worden in de meerjarenbegroting.

Ad 5 Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve en wordt ingezet voor het opvangen van risico's met incidentele financiële consequenties. Het geld uit de algemene reserve kan de VRR maar een keer uitgeven. Zodra de algemene reserve nul is, heeft de VRR geen incidentele weerstandscapaciteit meer.

Ad 6 Weerstandsvermogen / weerstandsratio

In deze beleidsregel doet de VRR met behulp van het weerstandsvermogen / de weerstandsratio een uitspraak over de mate waarin de VRR in staat is om de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen.

$$\text{Weerstandsvermogen of weerstandsratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met een weerstandsratio van ten minste 1 wordt tot uitdrukking gebracht dat iedere euro die de VRR als risico loopt, wordt afgedekt door tenminste één euro uit de beschikbare weerstandscapaciteit. Uit de onderstaande tabel die binnen gemeenten wordt gehanteerd, blijkt dat de VRR een weerstandsratio hanteert die ten minste 'voldoende' is. Het uitgangspunt van de VRR is dat er niet meer middelen hoeven te worden aangehouden dan strikt noodzakelijk is.

Waarderingscijfer	Uitkomst ratio	Betekenis
A	>2	Uitstekend
B	>1,4 en <2,0	Ruim voldoende
C	>1,0 en <1,4	Voldoende
D	>0,8 en <1,0	Matig
E	>0,6 en <0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Ad 7 Risicobenadering

In deze beleidsregel wordt per stap uitgelegd hoe de VRR omgaat met risico's.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 13 december 2017

De Secretaris,
A. Littooi

De Voorzitter,
A. Aboutaleb